

Міністерство освіти і науки України
Львівський інститут економіки і туризму

**«РОЗВИТОК УКРАЇНСЬКОГО ЕТНОТУРИЗМУ:
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ»**

*Збірник матеріалів
V Всеукраїнської науково-практичної конференції
молодих вчених та студентів*

(26 квітня 2017 р.)

Львів
2017

Міністерство освіти і науки України
Львівський інститут економіки і туризму

ББК 75.81

«Розвиток українського етнотуризму: проблеми та перспективи»: [Текст]: Зб. матер. V Всеукр. наук.-практ. конф. молодих вчених (Львів, 26 квітня 2017 р.) / Міністерство освіти і науки України, Львівський інститут економіки і туризму. — Львів: ЛІЕТ, 2017. — 216 с. — 100 пр.

У збірнику матеріалів V Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених висвітлюються проблемні питання, пов'язані із визначенням поняття «етнічний туризм», його місця у структурі туризму. Статті учасників конференції окреслюють здобутки, сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку етнотуризму в Україні та світі; аналізують основні ресурси етнічного туризму з метою залучення їх до формування якісного туристичного продукту України.

Для наукових, науково-педагогічних працівників, фахівців сфери туризму, аспірантів та студентів вищих навчальних закладів.

ОРГАНІЗАТОРИ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Львівський інститут економіки і туризму

Департамент міжнародного співробітництва та туризму ЛОДА

Управління туризму ЛМР

Львівська асоціація розвитку туризму

УПОРЯДНИКИ:

Бочан І. О. — ректор ЛІЕТ, д. е. н., професор, голова оргкомітету;

Паньків Н. Є. — проректор з науково-педагогічної роботи і туризму, к. б. н.;

Цимбала О. С. — завідувач музейного навчально-лабораторного комплексу культури, освіти та еволюції туризму

Дорош Ю. С. — завідувач лабораторії інноваційних технологій в туризмі

Василишин-Грицина Т. М. — літературний редактор

Рекомендовано до друку

Вченою радою Львівського інституту

економіки і туризму (протокол № 7 від 24. 05. 2017 р.)

© Львівський інститут економіки і туризму, 2017

© Автори статей, 2017

ЗМІСТ

<i>Бочан І. О.</i> Вступне слово про етнотуризм	5
<i>Безручко Л. С., Кучинська І. В.</i> Етнотуристичні ресурси: класифікація, оцінка та використання	7
<i>Біляк М. В., Косач Х. В., Лазурко М. С., Геців О. Р.</i> Роль Яворівського національного природного парку у збереженні етнокультури та традицій Яворівщини	15
<i>Глушкова Т. С., Осадча А. В., Шкіринець В. М.</i> Перспективи розвитку етнотуризму в урбосередовищі	19
<i>Гнатюк Н. М.</i> Сакральна дерев'яна архітектура Яремчанщини як цінний ресурс для розвитку етнотуризму в регіоні	25
<i>Данило О. О., Лотоцька-Дудик У. Б.</i> Кулінарні фестивалі як перспективна складова розвитку етнотуризму	29
<i>Дорош Ю. С., Рондяк М. І.</i> Гастрономічна тематика в сувенірній продукції Львова	33
<i>Євсеєнкова Д. Р.</i> Етнофестивалі Латинської Америки як засіб популяризації етнічної культури	40
<i>Кардаш А. Р., Цимбала О. С.</i> Музей «живої історії»: американські традиції та досвід	47
<i>Козак Г. Ю.</i> Глинянське килимарство як засіб розвитку етнотуризму в Золочівському краї	56
<i>Козиренко А. В.</i> Створення туристичного продукту «Організація виставки народних промислів України»	62
<i>Кучинська І. В., Стахів О. З.</i> Музей-скансени Карпатського регіону як важливий ресурс для розвитку етнотуризму	69
<i>Кушнірук Г. В., Петришин Д. Р.</i> Ресурсний потенціал для розвитку етнотуризму в Україні	81
<i>Лапчук О. О.</i> Етнофестиваль в соціокультурному просторі середнього міста: гроші на вітер?	88
<i>Лисюк Т. В., Терещук О. С., Ляшук Є. В.</i> Інноваційні технології у сучасних етнографічних музеях України	92
<i>Лозинський Р. М., Зубик А. І., Пінчук Х. І.</i> Українські фестивалі Канади	95
<i>Максимець О. Б., Максимець В. Л., Луцишин Л. М.</i> Роль кулінарних фестивалів у розвитку гастрономічного туризму	104

<i>Максимець О. Б., Цьона Г. Ю., Гук М. С. Деякі аспекти розвитку етнотуризму в Україні</i>	108
<i>Михальчук Л. С., Коновалов Р. Б. Скандинавський центр культурно-духовного відродження народу (на прикладі Музею етнографії Національного заповідника «Давній Галич»)</i>	112
<i>М'ясоїд Г. І. Туристичний бренд очима дітей</i>	118
<i>Орлова М. Л., Ярьоменко С. Г. Ресурси етнічного туризму Південної Бессарабії, сформовані в результаті болгарської колонізації</i>	123
<i>Паньків Н. Є. Ресурсна база для розвитку етнічного туризму у Львівській області (на прикладі Сколівського району)</i>	130
<i>Панько О. І. Народна культура Старосамбірщини як чинник розвитку етнотуризму</i>	139
<i>Погорілко О. І. Етнічні мотиви в туристичних продуктах студентів Львівського інституту економіки і туризму</i>	145
<i>Сліпчишин Л. В., Плєсак С. М. Роль культурно-освітніх інституцій в розвитку етнотуризму на Яворівщині</i>	152
<i>Смирнов І. Г., Бенч Ю. С. Етнотуризм, як складник сталого розвитку сільського туризму: логістичний аспект</i>	159
<i>Тучапєць А. А., Божук Т. І. Традиції святкування Великодня та їх вплив на організацію анімаційної діяльності (на прикладі окремих країн світу)</i>	166
<i>Франків І. Я. Газета «Емігрант» як джерело до вивчення трудової еміграції з Галичини наприкінці ХІХ — на початку ХХ ст.</i>	174
<i>Шишка М. М. Етнічний туризм у контексті рекреаційно-туристичної діяльності Національного природного парку «Північне Поділля»</i>	189
<i>Щербань О. В. Традиційна регіональна культура харчування в сучасному у сільському зеленому туризмі (на прикладі Полтавщини)</i>	195
<i>Щука Г. П. Теоретичні основи розвитку етнотуризму</i>	201
<i>Яценко Б. Мацури в Японії: етно-релігійні традиції свят і посилення в них складової туризму</i>	207
Резолюція V Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених та студентів «Розвиток українського етнотуризму: проблеми та перспективи» (26 квітня 2017 р., м. Львів, Україна)	212

УДК 069.12:379.8.093

Кардаш А. Р., Цимбала О. С.
Львівський інститут економіки та туризму

МУЗЕЙ «ЖИВОЇ ІСТОРІЇ»: АМЕРИКАНСЬКІ ТРАДИЦІЇ ТА ДОСВІД

У статті охарактеризовано сутність поняття «музей під відкритим небом», подана коротка історія розвитку, становлення та їх функціонування даних музеїв у світі. Виділено основну інформацію про скансени: ідея їхнього створення, розташування та значення для туристів. Проаналізовано роботу та діяльність музеїв під відкритим небом на прикладах одних з найбільших скансенів США.

Ключові слова: музей під відкритим небом, скансен, музей «живої історії», фольклор.

У сучасних умовах музейна сфера потребує впровадження інноваційних ідей. Особливе місце серед музеїв займають скансени, експозиції яких дозволяють туристам краще дослідити історію, етнографію, культуру певної країни, регіону тощо. Це робить їх носієм історичної та етнокультурної спадщини народу. Отож музей під відкритим небом — це різновид музеїв, де експонати розміщені на відкритому просторі [2].

Розрізняють такі види музеїв під відкритим небом: скансени, музеї забудов, музеї сільських господарств, музеї живої історії і фольклорні музеї. Ці музеї спеціалізуються на колекціонуванні та реконструкції старовинних помешкань на великих відкритих територіях, зазвичай історично пов'язаних з між собою експозицією. Ідея створення музеїв такого типу виникла в Данії ще в 1790 р., але втілилась лише через 100 років: у 1891 р. був організований перший у світі музей просто неба у шведському парку на горбистій місцевості під назвою Скансен. Після цього популярність музеїв під відкритим небом зросла і спричинила появу цілої мережі подібних музеїв на межі ХІХ–ХХ ст. в Європі. Створення музеїв такого типу започаткувало новий етап в історії музейної справи та відкрило нові можливості для туризму [1].

Загалом, на сьогоднішній час, у світі нараховується величезна кількість музеїв під відкритим небом: історичні, архітектурні, етнічні, сади зі скульптурами тощо. Це пов'язано з тим, що в кожній країні є своя культура, менталітет та своє бачення музейного мистецтва.

Європейський регіон сформував традиції музеїв під відкритим небом і сьогодні залишається лідером у цій справі, оскільки тут функціонує найбільше музеїв такого типу у порівнянні з іншими континентами світу. У межах Європи найбільше скансенів знаходиться у скандинавських країнах (Швеція, Норвегія, Фінляндія), чимало їх є в Данії, Німеччині, Чехії, Україні, Росії, країнах Балтики. Свої традиції музеїв під відкритим небом сформувались також в межах інших регіонів світу, зокрема у країнах Азії та Америки [5, 8].

Цікавим, на нашу думку, є досвід функціонування американських музеїв під відкритим небом та спосіб їх залучення до туристичної інфраструктури. Не зважаючи на те, що ідея скансенів до Америки прийшла з Європи, однак під впливом різних етнічних культур та в результаті особливостей історичного розвитку США, тут сформувались власні традиції музеїв під відкритим небом, які, зазвичай, називають музеями «живої історії». Для представлення особливостей роботи музеїв цього типу нами обрано два музеї США.

Пристаючи до аналізу музеїв, варто пам'ятати, що Американський континент має строкату етнічну структуру та непросту історію; у цьому регіоні впродовж століть співіснують та формуються різні культури, що пов'язано із відкриттям та освоєнням регіону європейцями. Автохтонне населення індіанських племен з приходом європейських колоністів зуміло зберегти свої традиції лише в межах окремих резервацій, найбільшими серед яких на сьогоднішній день залишаються Навахо (Арізона), Апаче (Арізона), Якама (Вашингтон) та ін. [7]. Натомість культура європейських колоністів тут отримала нові можливості для розвитку, що врешті проявилось в архітектурі, скульптурі, мистецтві, а сьогодні законсервована для нащадків у цікавих музейних колекціях. Найбільш повно ці традиції і сьогодні дозволяє відчувати музейне середовище Колоніального Вільямсбургу (Colonial Williamsburg) та Старого села Старбрідж (Old Sturbridge Village).

Колоніальний Вільямсбург — це історичний музей під відкритим небом, який займає більшу частину історичного району міста Вільямсбург у штаті Вірджинія. Площа музею сягає 70 га, на яких розміщені будівлі XVII — XIX ст. Протягом більшої частини XVIII ст. Вільямсбург був столицею штату Вірджинія, найбільш процвітаючої американської колонії. Вільямсбург є прообразом типового колоніального американського міста, де експонатами виступають десятки відреставрованих або відтворених будівель, які мають відношення до історії міста. Ще з початку XX ст. на відновленні історичної частини наполягали різні організації, серед них Асоціація по збереженні старожитностей Вірджинії, дочки Конфедерації, а також нащадки родини

Рокфеллера. Натхненником збереження історичних пам'яток та створення музейного містечка став преподобний доктор Гудвін. У 1926 р. він розробив план відновлення міста, а ось втілити цей проект в життя допоміг Дж. Рокфеллер-молодший. Так вони врятували від знищення 85% історичної частини міста і до смерті обоє опікувалися долею Вільямсбурга. А фінансова допомога Рокфеллера дозволила зберегти 80 оригінальних конструкцій, провести їхню реконструкцію, а також закласти основу туристичної інфраструктури міста [2].

Цей музей є некомерційною організацією і не отримує регулярного державного або федерального фінансування. Колоніальний Вільямсбург відрізняється від інших скансенів тим, що на його територію може зайти будь-хто — вхід безкоштовний, але якщо у гостей виникає бажання відвідати окремі історичні будівлі, які водночас є музеями, потрібно купити квиток. Тут працює величезна кількість людей, які одягнуті за звичаями колоніальних традицій, дотримуються відповідних манер, у мові відчувається акцент та збережені слова, які використовувались в колоніальну епоху [4].

На території скансену нараховується багато історичних будівель, які мають власну експозицію та цікаву історію. Серед найбільш атрактивних варто виділити такі:

- *музей африкансько-американської релігії* (зберігає інформацію про перевезених африканців на Американський континент та їх релігійні традиції);
- *кузня і громадський арсенал* (можна побачити як виготовляли зброю у колоніальні часи та пройти майстер-клас з її виготовлення);
- *аптека* (можна побачити різноманітні лікувальні засоби часів Дж. Вашингтона та ознайомитись з медициною попередніх епох);
- *резиденція Рокфеллерів* (The Rockefellers' Bassett Hall) (у двох музеях можна побачити прекрасні зразки американського і британського антикваріату і декоративно-прикладного мистецтва XVII–XIX ст.). Декоративний художній музей Девітта Уоллеса зберігає велику колекцію меблів і кераміки, виробів зі скла, картин, гравюр, вогнепальної зброї, текстильних виробів XVII–XIX ст.). Музей народного мистецтва Рокфеллера містить колекцію американського народного мистецтва;
- *палітурна майстерня* (тут можна дізнатися все про палітурне ремесло та його значення в колоніальні часи; додатково можна взяти участь в майстер-класі з виготовлення палітурки для книги);
- *цегельня* (допомагає відвідувачам дізнатись все про даний вид ремесла та наочно побачити процес виготовлення цегли, зокрема під час майстер-класу);

- *церква BRUTON PARISH* (діючий храм, одна із перших будівель в місті);
- *столярня* (демонструє історію ремесла та для відвідувачів пропонує участь у майстер-класі з деревообробки);
- *Капітолій* (будівля, в якій вершилася історія США, приймалися доленосні рішення під час Громадянської війни, підписувались закони тощо);
- *колоніальний сад* (місце, де відвідувачі можуть попрацювали на землі та «забруднити руки»; тут можна побачити старовинні інструменти та способи обробки рослин).

На території скансену також збережений театр Kimball. Він був відкритий в 1933 р. на кошти Дж. Рокфеллера-молодшого. Театр діючий і нині, інформацію про репертуар можна знайти на сайті музею, а театральний буфет пропонує унікальне меню зі стравами та напоями, виготовленими за традиційними рецептами.

На основі існуючої експозиції музей пропонує своїм відвідувачам ряд туристичних програм у денний та вечірній час:

- відвідування резиденції Рокфеллерів (зараз це художній музей),
- прогулянка міськими садами;
- екскурсія з привидами (історія про містичні події і про привидів міста та інші загадкові явища, які тут відбувалися);
- поїздка на кареті;
- поїздка верхи (окрім самої поїздки програма включає інформацію про тварин, правила одягання сідла, навчання правильно їздити верхи);
- прогулянка колоніальною школою;
- вечірня прогулянка з привидами;
- бал в палаці губернатора «Йдемо потанцюємо» (відбувається в палаці губернатора, де працівники, перевдягнуті в одяг колоніального стилю танцюють старовинні танці);
- концерт в палаці губернатора (відбувається при свічках; оркестр грає колоніальну музику на старовинних інструментах);
- театралізована програма «На захисті нашої свободи» (дає туристам можливість вступити в колоніальні війська та стати учасником битви);
- театралізована програма «Плач відьмо!» (презентує туристам суд над відьмами в XVII–XIX ст.);
- культурно-просвітницька постановка «Тато сказав, мама сказала» (дозволяє відвідувачам дізнатися про культуру афро-американців);
- «Вільямсбург — до і після» (допомагає дізнатися про зміни, які відбулися в місті впродовж століть).

Для гостей історичного Вільямсбургу діє не лише музей, але й розвинена туристична інфраструктура: працюють різні типи готелів (наприклад, в колоніальному стилі функціонують Вільямсбург Інн, Вільямсбурський будиночок, Колоніальні будинки, а до послуг бажаючих зупинитись в готелі з традиційним обслуговуванням працюють готель Гріфін, Williamsburg woodland, Governor's Inn). Поряд з готелями на відвідувачів очікують різні тематичні заклади харчування: таверни (Човнінг, Крістіана Кембела, Королівська зброя та Щит), сімейні заклади (Gold course clubhouse grill, Huzzarh's eatery, The terrace room, Green course clubhouse grill) та ін. Серед додаткових послуг музею пропонує для відвідувачів можливість проведення ділових заходів (конференцій, зустрічей), сімейних свят (весілля), спортивного дозвілля (гольф, теніс). Тут можна скористатися послугами дизайнера, кухаря, організатора весілля, аніматора. Також відвідувачі музею мають можливість придбати речі в музейній крамничні самостійно та онлайн. Магазили діляться на кілька груп: сучасні, де можна придбати сучасний одяг, прикраси, меблі та інші речі; історичні, де можна придбати автентичні та стилізовані речі, які виготовлялися в колоніальні часи.

Цінова політика музею представлена у таблиці 1.

Таблиця 1.

Вартість вхідних квитків у музеї Колоніальний Вільямсбург
(на період 17. 03. 2017 р. — 01. 01. 2018 р., \$ США)

	Звичайний квиток ¹		Квиток на один день ²		Мульти квиток ³		Цілорічний вхід ⁴	
	дорос. 25.99	дит. 12.49	дорос. 40.99	дит. 12.49	дорос. 50.99	дит. 25.49	дорос. 66.99	дит. 33.49
Будівлі в історичній частині	+		+		+		+	
Відвідування майстерень, суду, садів, житлових будинків ⁵	лише 4 об'єкти		+		+		+	
Капітолій			+		+		+	
Художній музей			+		+		+	
10% знижки на вечірні програми			+		+			
25% знижки на вечірні програми							+	
Ексклюзивні тури							+	

¹ квиток на один день

² квиток на один день

³ квиток на 3 дні(послідовні)

⁴ квиток на один рік(починаючи з дати покупки)

⁵ будівлі, де при воді необхідний квиток

Це ціни на загальні квитки, де в залежності від виду квитка можна відвідати ті чи інші об'єкти. Вхід в сам музей є безкоштовним, але якщо ви хочете відвідати конкретний об'єкт, тур або програму, то можна придбати лише квиток до нього. Наприклад: прогулянка з привидами міста \$10 — дорослий, \$5 — дитячий; поїздка на кареті — \$20/чол./15 хв. (1 березня 2017 — 31 грудня 2017). На вечірні програми теж є окремі ціни, зазвичай це — це \$19 дорослий, \$9.50 — дитячий [3].

Старе село Старбрідж (Old Sturbridge Village) — це музей під відкритим небом, який розташований у штаті Массачусетс, що відтворює життя Нової Англії в 1790–1830 рр. Його площа сягає понад 80 га; складається з 59 старовинних будівель, 3 водяних млинів та ферми зі свійськими тваринами. Колекція музею нараховує понад 50 тис. предметів, які були виготовлені та використовувались в період 1790–1840 рр.

Історія освоєння території, на якій розташований музей, сягає кінця XVIII ст.; тоді тут була розташована ферма та кілька господарських будівель, що належали сім'ї Уайтів. Вже у XIX ст. Дж. Уеллс захопився колекціонуванням старовинних речей і відкрив бізнес — магазин антикваріату. Пізніше до його бізнесу долучилися три його сини — Ченні, Альберт та Чейні, які перейняли батькову жагу до збирання старовинних речей, віддаючи перевагу колекціонуванню годинників та меблів. Саме вони у 1935 р. розпочали формувати колекцію цього музею. У кожного з братів було власне бачення того, як доцільно сформувати майбутню музейну експозицію, які будівлі використовувати тощо. Найкращий варіант запропонував син Альберта — Джордж, який запропонував створити музей під відкритим небом. Вважається, що представники цієї сім'ї бувала в Європі, відвідувала різні країни, аби збагатитися досвідом; ймовірно, що вони відвідали «Скансен» у Швеції. Після того, як були зібрані матеріали для музейної експозиції та затверджена концепція майбутнього музею, брати Уеллс викупили ферму в сім'ї Уайт, найняли працівників і розпочали діяльність закладу.

Сучасний музейний простір Старого села Старбрідж поділений на три частини: центр, околиці та район млинів. Серед історичних будівель скансену варто виділити житлові та господарські будинки, взуттєвий магазин, адвокатське бюро, банк, друкарню, лісопилку та ін.; також функціонує чимало центрів для відвідувачів — магазин з подарунками, книжковий магазин, банк та ін. Також на території є великі садово-паркові ландшафти, де ростуть ті рослини, які

виросли тут в часи Нової Англії. Всі види рослин спеціально встановлювали за хроніками, архівними даними та дослідженнями.[6]

На території музею діє ряд постійних експозицій, серед яких варто виділити наступні:

- *годинникова галерея* (експозиція містить десятки старовинних годинників, зібраних зятим колекціонером Ченні Уеллсом);
- *бджільництво* (експозиція розповідає про історичні традиції бджільництва на цій території, а також про сучасні методи. Відвідувачі мають змогу ознайомитись із колонією бджіл, процесом зберігання нектару та пилку. Ідея цього проекту належить Р. Сіммонсу, який вважав бджільництво важливою частиною сільського господарства Нової Англії);
- *ферма* (експозиція складається з чотирьох частин: «сільське господарство в Новій Англії», «інструменти», «революція в сільському господарстві», «Нова Англія — зміна ландшафту»);
- *вогнепальна зброя та текстиль* (експозиція є змінною: колекція зброї періодично змінюється колекцією текстилю);
- *освітлення* (експозиція почала працювати з 1968 р., а в 1990 роках була повністю переробленою; колекція зібрана завдяки зусиллям Альберта Уеллса);
- *скло в Новій Англії* (в експозиції представлені різні елементи — пляшки, окуляри, миски, глечики, склянки та інші вироби із скла.

Поряд зі стаціонарною експозицією до послуг відвідувачів працює онлайн експозиція, найцікавішими розділами якої є:

- *дитинство в Новій Англії* (експозиція дозволяє побачити різницю між дитинством в ті часи і у наш час; тут демонструють різноманітні іграшки для дітей (одяг для ляльок, настільні ігри, іграшки ручної роботи, іграшки на військову тематику), книжки, малюнки;
- *декорування*;
- *ковдри* (експозиція показує різноманітні дизайни ковдр, способи їх виробництва, інструменти, які при цьому використовувались тощо);
- *меблі*;
- *коротка історія натуралізму*.

На території музею є бібліотека, фонди якої налічують понад 35 тис. томів. Колекція включає в себе підручники для підлітків, періодику, карти, щоденники, бухгалтерські книги, листи, міські каталоги та журнали.

Також на території музей до послуг відвідувачів працює ряд засобів розміщення, зокрема готелі (Old Sturbridge Inn) та сімейні будиночки (Oliver Wight House). Серед закладів харчування на увагу заслуговують такі — Village Café, Bullard Tavern Cafeteria, The Oliver

Wight Tavern. Музей пропонує також додаткові послуги: організація весіль, корпоративних подій, майстер-класи з приготування страв Нової Англії (різдвяний пиріг, журавлий пиріг та соус, різні види пудингів, локшини, пиріжки, смажений сир та інші страви).

Цінова політика цього музею наведена у таблиці 2.

Таблиця 2.

**Вартість вхідних квитків у музеї
Старе село Старбрідж (Old Sturbridge Village)**

Категорія відвідувачів	Ціна
Дорослі	\$ 28
Пенсіонери(55 і старше)	\$ 26
Студенти	\$ 14
Діти (4-17)	\$ 14
Діти до 3 років	безкоштовно

Вхід в музей «Старе село Старбрідж» є платним для усіх відвідувачів, виняток — діти до 3 років. У ціну входить безкоштовна парковка та безкоштовний додатковий візит протягом десяти днів. Для використання додаткового візиту потрібно пред'явити вже використаний квиток [6].

Узагальнюючи аналіз формування та діяльності скансенів, варто зазначити, що музеїв під відкритим небом не втратили своєї актуальності та залишаються важливими для сучасного туриста. Для зацікавлення відвідувачів американські музеї розробляються різноманітні анімаційні програми, створюються «живі» експозиції, наповнені не лише статичними музейними предметами, але й історичними сценами щоденного життя регіону у XIX ст. Концепція «живого» музею дозволяє відвідувачу не лише візуально ознайомитись із предметами побуту предків, але й побачити їх у дії, скористатися ними.

Отже, можна стверджувати, що скансени впродовж століть зберігають актуальність та несуть великий пласт культурологічних знань для сучасників. Специфіка проаналізованих американських музеїв полягає у тому, що вони зберігають традиції колоніальної епохи та етнічні особливості мешканців Нового Світу XVIII–XIX ст. Ці музеї, зберігаючи дух минулих століть, але при цьому ідуть в ногу з часом, активно запроваджують додаткові послуги, розвивають туристичну інфраструктуру та формують для музейного відвідувача/туриста комфортний простір для дозвілля і пізнання минулого.

Література:

1. Афанасьєв О. Є., Бурлака Є. В., Маркіна Ю. М. Скансени України як важливий туристичний ресурс [Електронний ресурс]: Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції «Туристична індустрія: сучасний стан та

- пріоритети розвитку» (Луганськ, 2009). — Режим доступу: http://tourlib.net/statti_ukr/afanasjev5.htm
2. Colonial Williamsburg [Електронний ресурс]. — Режим доступу: https://en.wikipedia.org/wiki/Colonial_Williamsburg
 3. Офіційний сайт музею під відкритим небом «Колоніальний Вільямсбург» [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://www.colonialwilliamsburg.com>
 4. Офіційний сайт міста Вільямсбург [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.history.org/>.
 5. Офіційний сайт музею під відкритим небом в Швейцарії «Скансен» [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.skansen.se/sv>.
 6. Офіційний сайт музею під відкритим небом «Старе село Старбрідж» [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <https://www.osv.org/>.
 7. «7 Indian Reservations Open to Travelers» [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://www.pastemagazine.com/articles/2016/01/7-distinct-indian-reservations-to-visit-in-the-uni.html>.
 8. Стахів О. З., Цимбала О. С. Сучасні тенденції розвитку музеї під відкритим небом(на прикладі діяльності скансенів у країнах Північної Європи)// Матеріали науково-практичної конференції молодих вчених та студентів «Розвиток українського етнотуризму: проблеми та перспективи» (Львів, 2016). — Львів: ЛІЕТ, 2016. — С. 258–266.

Kardash A. R., Tsybala O. S.

**MUSEUM OF «LIVING HISTORY»:
AMERICAN TRADITIONS AND EXPERIENCE**

This article describes the essence of the concept of «open sky museum». short history of developing, becoming a museum functioning were presented. The basic information about open air museum was accented : the idea of their creation, location and value for tourists. The work and activities in the open air museum with examples of the largest US Skansen were analysed.

Keywords: open air museum, skansen, museum «living history», folklore.